

1648

Nyhedsbrev nr. 3/2016 17. årgang

Så er det tid til at tage hul på efterårssæsonen, og jeg håber alle har haft en god sommer og nu igen har lyst og mod på i fællesskab at dyrke vores store interesse, nemlig slægtsforskning.

Vi begynder igen tirsdag, den 6. september, og vi lægger ud med undervisning i gotisk og hyggeligt samvær.

Neden for kan man i aktivitetskalenderen læse om efterårets spændende arrangementer, som jeg håber vil falde i medlemmernes smag. Vi efterlyser emner, som vi kan behandle på vores workshops, hvis vi vel og mærke kan skaffe en person, der kan være tovholder på emnet.

Velkommen på Sydholmen.

Ena Eiberg

Er dødsstraf berettiget?

Ultimo juli 2016 oplevede Frankrig og Tyskland ondskaben og grusomheden, når had og uforsonlighed rammer fredelige borgere, som det tidligere var sket i Belgien og Danmark og endnu tidligere i Norge og Spanien. Terrorhandlinger, som blev gennemført på baggrund af religiøs overbevisning, politiske drømme eller racisme.

Denne tids uhyggelige udvikling med bomber og automatiske våben anvendt til at dræbe og/eller såre uskyldige medmennesker, er endt med, at man nu mere end i mange år i diskussioner mand og mand imellem bliver rejst spørgsmålet om, hvad der bør gøres ved disse uhyggelige forbrydere, der med religiøs overbevisning gennemfører disse uhyggelige handlinger med eller uden dem selv som ofre.

Et åbent, ubesvaret spørgsmål hænger stadig i luften i diskussioner vedr. nutidens "korstogsridderes" hærgen på vej fra sydøst mod nordvest! Spørgsmålet er

bør *DØDSSTRAFFEN* genindføres?

I visse lande uden for Europa bl.a. USA anvendes stadig dødsstraf for visse kriminelle handlinger, men i Europa er det - bortset fra i Hviderusland i 1990'erne - længe siden, at forbrydere er blevet idømt dødsstraf og henrettet. Den sidste henrettelse i Danmark skete i Horsens i 1892, - bortset fra tiden under den 2. verdenskrig og årene efter, hvor der i perioden 1946-1950 blev henrettet 46 for landsforræderi og landsskadelig virksomhed under krigen. Her i landet blev dødsstraffen afskaffet i den borgerlige straffelov den 15. april 1930 og trådte i kraft den 15. april 1933. Det var 41 år efter henrettelsen, at Jens Nielsen i Horsens - som den sidste kriminelle - blev henrettet efter den danske borgerlige straffelov.

Jens Nielsen blev født i Jyderup i 1862. Han kendte ikke sin far og hans mor havde ikke tid til at passe ham, så han kom hurtigt i pleje hos forskellige plejeforældre. I skolen klarede han sig godt, men en dag stjal han. Politiet straffede ham med ris, og det gjorde ham trodsig. Resultatet blev flere tyverier og mere ris og anbringelse på en opdragelsesanstalt. Her satte han ild på og forsøgte uden held at flygte. Flere gange efterfølgende satte han ild på, og sognerådet besluttede at sende ham til Amerika i håbet om, at han ville falde til ro her.

Det skete ikke. Da han ikke kunne få arbejde, måtte han stjæle for at kunne overleve. Han blev derfor hurtigt nødt til at flygte til England, hvor han heller ikke kunne klare sig. I sin frustration satte han en aften ild til Dokkerne i London, og det endte med en voldsom brand, hvor en masse mennesker omkom. Jens Nielsen flygtede nu til København, hvor han fortsatte sin pyromani bl.a. med at anstifte 5 forskellige gårdbrande. Da han blev fanget, og man opdagede, at det var ham, der havde forvoldt branden i London, blev han idømt 16 års tugthus. Her forsøgte han at dræbe en betjent. Han blev først dødsdømt, men senere benådet og placeret i en enecelle! Han fortsatte dog med at ville lemlæste og forsøgte at dræbe 2 betjente med en mursten. Han truede desuden med at ville dræbe justitsministeren, når han kom ud af fængslet.

Han var efterhånden ligeglad med sit eget liv og havde oparbejdet et sådant had til samfundet og dets normer, at han flere gange havde bedt om at blive henrettet. Efter mordforsøgene blev han endelig dødsdømt og overførte til fængslet i Horsens.

Den 8. november 1892 mødte bødlen (Sejstrup) og hans rakkerknægt i fængslet i Horsens tidligt om morgenen. Kl. 6.30 ankom øvrigheden i skikkelse af borgmesteren, politiet og et par embedsmænd. Fangen blev hentet kl. 7.10. 300-400 mennesker var mødt ved fængslet, men fik ikke set noget.

I fængslet skulle præsten forberede den dømte på den forestående halshugning, men Jens Nielsen for straks op og råbte, at han ikke ville høre på præsten. Der blev ret hurtigt skabt ro i lokalet, og dødsdommen blev oplæst af dommeren, hvorefter borgmesteren spurgte Jens Nielsen, om han ville høre præstens ord før eksekveringen af dommen. Svaret var kort "Nej". "Jamen, så må gud være med dig", sagde borgmesteren. Svaret var "Tak borgmester".

Som skik var, bad borgmesteren bødlen om at gøre sin pligt, og Jens Nielsen kravlede beredvilligt op på rampen, der skulle være hans sidste leje

Kl. 7.15 lød den karakteristiske lyd, når et hoved bliver skilt fra kroppen af en skarpsleben økse.

Om aftenen blev liget med hovedet placeret mellem fødderne kørt til kirkegården og begravet uden nogen form for opmærksomhed.

Hermed var den sidste dødsdom i Danmark i fredstid blevet eksekveret.

Uden at komme ind på fortidens og nutidens kriminelle dagligdag, og hvad det indebærer af forskelle på sorger, tab og negativitet, fandt jeg det naturligt at skrive lidt om Jens Niensens liv og død, som vel er lige så aktuel i dag som for 124 år siden.

Ved at trække en parallel mellem brandene i Dokkerne i London og grusomhederne i Paris, Bruxelles, Nice eller München må man som fredelig borger i vort lille land sige, at der egentlig ikke er nogen forskel, - dog, der er en forskel, og det er spørgsmålet: Bør vi, som det nævnes i den åbne debat, genindføre dødsstraffen?

(Omtalen af Jens Nielsen er primært fra en artikel af Anders Beck)

JB

Endnu en pinlig Kirkegaards-Affære eller Forkert Grav, da Kisten skulle sænkes

Disse 2 overskrifter stod i to morgenaviser den 13. november 1931, og i begge indledtes med at understrege, at det ikke var første gang, at en præst – denne gang på Solbjerg Kirkegaard på Frederiksberg - måtte foretage jordpåkastelsen på en kiste på jordvolden ved siden af en fra en forkert grav. Nogle dage tidligere på Vestre Kirkegård begravede man en gammel dame i et forkert gravsted. Her måtte kisten graves op og flyttes.

Efter højtideligheden i kapellet blev kisten båret ned ad kirkegårdsgangene fulgt af et stort følge. Pludselig gjorde ligbærerne holdt, og man opdagede, at der var blandt de efterladte var stor forvirring. Årsagen var, at man havde opdaget, at der var gravet en forkert grav til den afdøde. Pastor Krog forklarede alle, at der var sket en beklagelig fejltagelse, da der var gravet en forkert grav til den afdøde, men han ville alligevel forrettede jordpåkastelsen. Kisten blev derefter båret tilbage til kapellet, og den afdøde blev dagens efter begravet i den rigtige grav.

Som journalister altid har søgt at bore i uheldige affærer, skal nævnes uddrag af deres resultater i dette tilfælde.

Inspektøren for Solbjerg Kirkegård Elers-Nielsen forklarer:

”Da den afdødes familie forleden dag var på kirkegårdens kontor, blev den vist rundt af en assistent, som foreviste to forskellige gravsteder. Det viser sig nu, at assistenten og familien har misforstået hinanden, så der blev udskrevet en købeseddel på et andet gravsted end det familien ønskede.”

Pastor Krog udtaler:

Det var rasende uhyggeligt det hele. Allerede, da vi kom ud af kappellet og drejede hen ad en gang, gjorde familien opmærksom på, at der vist måtte være noget forkert. Det er jo ikke sjældent at man af en eller anden grund må tage en omvej, så vi regnede med at alt var i orden, men da ligbærerne tog kursen mod Roskildevej, var der ingen tvivl om, at der

var sket en fejltagelse. Det hele er forfærdelig kedeligt, og det gjorde et overordentlig pinligt indtryk på os alle. Disse slags misforståelser skulle ikke kunne finde sted!”

I den anden avis udtaler det frederiksbergske begravelsesvæsens leder, kontorchef Jung:

”Jeg er først nu til morgen blevet gjort bekendt med sagen, og jeg behøver næppe at sige, at jeg er meget berørt derover. Jeg vil straks kræve en nærmere indberetning om, hvordan fejltagelsen er gået til. Jeg er ny i stillingen, har kun været her siden i fjor, så jeg kender ikke alle detaljerne i denne administration. Men jeg vil nu overveje om det er muligt at indføre kontrolforanstaltninger, så fejltagelser kan udelukkes. Jeg agter også at kontakte Københavns Begravelsesvæsen for at undersøge muligheder for gentagelse af de beklagelige begivenheder”

Den ene artikel afsluttes med, at journalisten ”Gun” håber, at gentagelser af de pinlige optrin udelukkes.

JB

Lidt fra småtingsafdelingen

Rigsarkivet digitaliserer sin samling af dokumenter fra kolonitiden

I 2017 er det 100 år siden, at Danmark solgte de vestindiske øer til USA. I den anledning bliver en enorm mængde historiske kilder fra den danske kolonitid gjort tilgængelige for alle. Rigsarkivet lægger nu - efter mere end tre års arbejde - sidste hånd på digitaliseringen af de fem millioner billeder af dokumenter fra kolonitiden.

<http://www.historie-online.dk/aktiviteter/a20162302.htm>

Kartotekskort over sønderjyske soldater fra 1. verdenskrig

I 1936 blev foreningen af Dansksindede Sønderjyske Krigsdeltagere – DSK – stiftet. Medlemskartoteket fra Sønderborg-afdelingen kan nu ses på Arkivalieronline. Medlemskartoteket fra Sønderborg består af 661 medlemskort. Kortene indeholder et foto af soldaten, oplysninger om navn og regiment samt oplysninger om, hvorvidt han har været såret eller krigsfange.

[Links til kartotekskortene](#)

Fynske dødsattester online

Allerede nu kan nogle attester for Odense amt og Svendborg amt findes online, fordi DIS-Odense er i gang med at affotografere ca. 270.000 dødsattester, som gøres tilgængelige online for slægtsforskere og andet godtfolk, der har lyst til at læse dem. De affotograferede attester bliver synlige for alle via Rigsarkivets 'Daisy'. Læs mere om projektet på www.doedsattester.dk

Tinglysningsmateriale for det nørrejyske område

Den sidste del af det skannede tinglysningsmateriale for det nørrejyske område, såsom skøde- og panteprotokoller, realregistre, personregistre samt navneregistre, er nu tilgængelig på Arkivalieronline under temaet [Find en ejendom](#). Materialet dækker perioden fra 1800-tallets begyndelse og frem til starten af 1900-tallet. Se også: [Dis-Arkivalielister nye pr. 16 Mar 2016](#)

Folketælling 1940 fra København

Det er nu muligt at se folketællingen 1940 for København på Arkivalieonline under [Folketællinger](#). Den sidste del af folketællingen 1940 med købstæderne samt Frederiksberg og Gentofte bliver tilgængelige på Arkivalieronline til sommer. Se også: [Dis-Arkivalielister nye pr. 12 Apr 2016](#).

Aktivitetskalender efterår 2016

September

06. Gotisk læsning v/Jørgen Kristensen

13. Åbent hus

20. **Kl. 19 - v/Ulrich Alster Klug - Danske Kancelli**

Danske Kancelli havde fra gammel tid de ressorts, som fra 1848 blev videreført af bl.a. justitsministeriet, indenrigsministeriet, kultusministeriet, sundhedsministeriet, og i Danske Kancellis materiale findes mængder af materiale af stor betydning for slægtsforskeren. Men hvad kan man vente at finde, og hvordan finder man det? Der gives eksempler på henvisningen fra andre kilder, f.eks. kirkebøgerne.

Gratis for medlemmer af DIS Sokkelund og 40 kr. for gæster

Kaffe og drikkevarer kan købes.

Tilmelding skal ske til Lillian på lillian@holmnielsen.dk

27. Workshop. *Forslag til emne modtages gerne snarest muligt, ellers vil vi forsøge at gentage tidligere emner.*

Oktober

04. **kl. 19 - v/Jørgen Sandholm Poulsen - Jøder**

Jørgen vil fortælle om sin forskning om jøderne i egen slægt.

Gratis for medlemmer af DIS Sokkelund og 40 kr. for gæster

Kaffe og drikkevarer kan købes.

Tilmelding skal ske til Lillian på lillian@holmnielsen.dk

11. Gotisk læsning v/Jørgen Kristensen

18. **kl. 19 - v/Västerlen Slægtsforening - Slægtsforskning i Sverige**

Besøg fra vores venskabsforening med formand Sonny Spurr og Ronny Andersson. Introduktion til slægtsforskning i Sverige og mulighed for hjælp til at finde sine aner i Sverige.

Gratis for medlemmer af DIS Sokkelund og 40 kr. for gæster

Kaffe og drikkevarer kan købes.

Tilmelding skal ske til Lillian på lillian@holmnielsen.dk

25. Åbent hus

November

01. Gotisk læsning v/Jørgen Kristensen

08. Åbent hus - *obs! ændret*

15. Workshop - Legacy - *obs! ændret*

22. **kl. 19 - Virksomhedsbesøg**

Guidet rundvisning hos firmaet Magnussen & Speiermann, Sydholmen 8

Kun for medlemmer

Tilmelding skal ske til Lillian på lillian@holmnielsen.dk

29. Gotisk læsning v/Jørgen Kristensen

December

06. Juleafslutning for medlemmer og ægtefæller